de Panorama

Rebellenclub

WEEKBLAD VOOR DE JEUGD

TWEEDE JAARGANG
No 2 — 12 JANUARI 1951

Alleen voor
abonné's van
PANORAMA
5 ct.

IK LUST OOK WEL 'N HAPJE!

PRINS AULIS

In een land, heel ver van hier, leefde een koning, Numar geheten, die bij al zijn onderdanen erg bemind was. Hij had maar één zoon, maar daarvan beleefde hij weinig plezier. Want Aulis, zo heette de jonge prins, had geen zin in ernstige arbeid en geen hart voor het volk. Daarbij was hij trots, onvriendelijk en zeer driftig en kon bij de minste aanleiding razen, tieren, schelden en slaan, dat ieder er bang van werd.

Op zekere dag zat koning Numar alleen in zijn werkkamer en dacht na. Aulis was nu al twintig jaar, maar in plaats van beter werd het steeds erger met hem en om vermaningen en goede raad gaf hij niets. En de koning werd al oud. Wat moest 't worden, als hij er niet meer zou zijn....?

Daar opeens ging de deur open en een klein mannetje met een lange, grijze baard kwam onaangediend binnen.

„Wie ben je en hoe kom je hier?" vroeg de koning verbaasd.

„Ik ben de tovenaar Mikonar," zei de bezoeker, „en ik weet, wat ge denkt. Ge zijt bezorgd over uw zoon. Maar laat mij begaan en over een jaar zal hij geheel veranderd zijn."

„Goed," zei de koning. „Doe dat en ik zal u zeer dankbaar zijn."

Intussen zat Aulis op een bank in het park bij het paleis. Zoëven had hij nog eens geweldig uitgepakt tegen een bediende, die iets niet naar zijn zin had gedaan.

Opeens stond een oude man voor hem. Hij was in lompen gehuld en zag er afgetobd uit. „Een aalmoes, als 't u belieft, edele prins," zei hij; „ik heb zo'n honger."

„Hoe heb je 't durven wagen, hier te komen," riep prins Aulis woedend. „Pak je weg en gauw, of ik laat je met zweepslagen wegjagen!"

„Over een jaar zie ik u terug, prins," zei de bedelaar. Tegelijk maakte hij met een stok, die hij in de hand had, enige tekens, mompelde enkele woorden en onmiddellijk viel de prins in slaap.

Toen hij wakker werd, lag hij onder een struik aan de kant van een weg. In plaats van zijn prachtige kleding droeg hij een gewoon werkmanspak. Hij keek om zich heen. Waakte of droomde hij. Maar neen, hij was goed wakker. Hij voelde in zijn zakken; ze waren leeg. Nu dacht hij aan de bedelaar. Zou die hem betoverd hebben....? Waar was hij toch....? Maar daar in de verte verhieven zich de huizen en torens van de stad.... Daar zou men hem wel inlichten....

Hij ging op weg en ontmoette al gauw een man, aan wie hij vroeg, waar hij was.

„Maar man," antwoordde deze verbaasd, „waar kom je vandaan, dat je niet weet, dat je hier in het gebied van koning Gorus bent?" En zonder verder iets te zeggen, ging hij verder.

Wat een lomperd! dacht Aulis. Als hij een van mijn onderdanen was, ik zou hem.... Koning Gorus, zegt hij. Nooit van gehoord. Maar dat is niet erg. Hij zal me wel helpen, als ik mijn naam noem. Hij zette dus zijn weg voort en bereikte weldra de stad, een stad met prachtige huizen en straten vol volk. Hij vroeg de weg en kwam zo bij het koninklijk paleis.

Brutaalweg stapte hij binnen, en toevallig was de eerste die hij ontmoette, de hofmeester, die hem vroeg, wat hij hier te doen had.

„Zeg aan de koning, dat prins Aulis, de zoon van koning Numar, hem wenst te spreken," zei de prins op hoge toon.

De hofmeester bekeek de kleren van de bezoeker, meende met een krankzinnige te doen te hebben en wilde hem met een praatje afschepen. „Beste prins," zei hij, „de koning is nu niet te spreken. Kom morgen maar eens terug."

Maar nu werd Aulis woedend. „Vlegel!" schreeuwde hij, „durf je zó een prins te behandelen? Wacht, ik zal je manieren leren!" En hij pakte de hofmeester beet en schudde hem heen en weer.

Maar nu schoten een viertal stevige bedienden toe en wierpen zich op Aulis. Deze sloeg en schopte woedend van zich af, maar de vier sterke mannen waren hem spoedig de baas en sleepten hem naar een

hok onder de toren, waar ze hem opsloten.

„Als hij hier een nacht gezeten heeft, zal hij wel bedaard zijn," zei de hofmeester. „De man is niet goed bij 't hoofd. Wie heeft ooit van een koning Numar en een prins Aulis gehoord?"

De hele nacht bleef Aulis in 't hok. Hij sliep bijna niet. De volgende morgen bracht een bediende hem een eenvoudig ontbijt.

„Dat is geen ontbijt voor een prins," zei Aulis.

„Als 't je niet bevalt, moet je 't maar laten staan," antwoordde de bediende en ging heen.

't Eten stond Aulis niet aan, maar hij had honger en begreep, dat hij niets anders krijgen zou. Hij gebruikte dus het gebrachte ontbijt.

Een half uur later stond hij op straat. Hij ging de stad in, zonder te weten waarheen. 't Was druk in de straten, maar niemand lette op hem, niemand groette hem. Urenlang dwaalde hij zo rond en kwam ten slotte weer bij het paleis terecht, zó hongerig en vermoeid, dat hij haast niet verder kon. Hij ging bij de ingang zitten en voelde zich zó ongelukkig, dat hij in tranen uitbarstte.

Een bediende zag hem en riep de hofmeester. Deze was een goedhartig man; hij liet Aulis binnen, gaf hem een goede maaltijd en vroeg hem daarna, wat hij nu van plan was.

„Ik weet 't niet," zei de prins. „Ik ken hier niemand en heb geen onderdak."

„Ja, dat is erg genoeg. Maar misschien heb ik wat voor je. De kok kan nog iemand in de keuken gebruiken. Als je dat baantje wilt aannemen, kun je hier blijven."

Of prins Aulis de kok in de keuken wilde helpen! Hoe durfde men het vragen? Maar wat moest hij anders doen? Als hij weigerde, zou niemand hem helpen. En hij kon toch niet van honger omkomen. Hij nam dus 't voorstel aan.

De volgende morgen stond hij al in de keuken, waar hij al het vuile en geringe werk moest doen. Er waren daar verscheidene bedienden en in 't begin sloeg de prins een hoge toon tegen hen aan. Maar wanneer hij zei: „Ik ben prins Aulis, de zoon van koning Numar," lachten ze hem uit en zeiden: „Ja, je bent een prins, een prins zonder geld en zonder land! Vooruit, prins, breng die asbak eens weg! Prins, was de borden eens af! Prins, haal eens een emmer water! Prins, spoel die flessen eens! Prins, ruim die rommel eens op! Prins, veeg de vloer eens!" En zo ging 't maar voort.

Aulis zag al heel gauw in, dat al zijn trots hem hier niets baatte en dat het in zijn eigen belang zou zijn, zich anders te gedragen. Dat deed hij dan ook. Hij praatte gewoonweg met de andere bedienden en nu duurde 't niet lang, of hij kon goed met hen overweg. Op 't laatst kreeg hij zelfs plezier in zijn werk.

Zo verliepen de maanden. Aulis was geheel veranderd. Al zijn hoogmoed was verdwenen. Voor iedereen was hij vriendelijk en behulpzaam en men hield van hem.

Wat speet 't hem nu, dat hij vroeger zo slecht had opgepast. Kon hij nog maar eens naar zijn land terug! Wat zou hij dan goed voor de mensen zijn!

Op een avond maakte hij een

wandeling buiten de stad. Op een eenzaam plekje ging hij zitten. Daar viel het hem in, dat hij nu juist een jaar geleden hier aangekomen was.

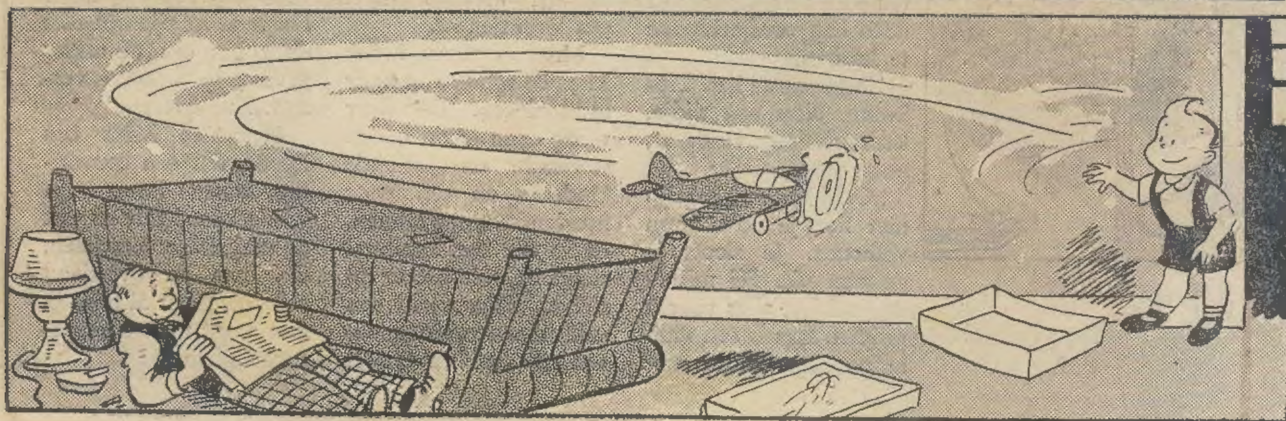
Opeens stond er een oude man voor hem. 't Was de bedelaar, die hij eens zo grof behandeld had.

„Prins," zei hij, „ik weet, dat je 'n ander mens geworden bent. Daarom: keer terug naar je land en word een goed koning." Weer maakte hij enige tekens met zijn stok en mompelde een paar vreemde woorden, en weer sliep de prins in.

Op dezelfde bank, waar de bedelaar de eerste keer bij hem gekomen was, werd hij wakker, nog gekleed in 't pak, dat hij in de keuken gedragen had.

Wat waren zijn ouders blij, dat hij terug was! En nog groter werd hun geluk, toen ze merkten, hoe hij veranderd was. Dagenlang werd in de stad feestgevierd. En toen enige jaren later koning Numar de kroon neerlegde, volgde prins Aulis hem op en hij regeerde lang tot welzijn van zijn volk.

UIT DE LUIERJAREN VAN SJORS

Knikkertjes

Er waren eens twee kindertjes,
Die knikkerden zo graag,
Ze speelden van en naar de school,
En vorderden maar traag.
Een stuiter hier, een stuiter daar,
In straatgoot of plantsoen.
Ze huppelden vooruit.... terug....
Zoals vaak kind'ren doen.
Er waren eens twee kindertjes,
Die dachten aan geen school,
Zij dachten maar aan stuiteren
En slechts aan knikkerjool.
't Sloeg negen uur en Lies en Loes
Die knikkerden op straat,
En dachten aan geen tijd of les....
Dus kwamen ze te laat.
Streng keek de juf het tweetal aan,
En nam de knikkers af;
Ze zette beiden in een hoek
Tot voorbeeld en tot straf.
Er waren eens twee kindertjes,
Die knikkerden om strijd.
Ze knikk'ren nog: van en naar school,
Maar.... komen nu op tijd.

Daisy

LEERRIJKE LESSEN

De veldmuis en de stadsmuis

Mips, de veldmuis, had een goed hartje. Als ze dacht aan Tips, haar nichtje, dat in de stad was grootgebracht, voelde Mips zich tot tranen toe geroerd.

Ik zal Tips eens uitnodigen, dacht Mips, want die stakker kent niets van het leven buiten en het zal haar goed doen een poosje bij me te logeren.

Zo gebeurde het. Tips kwam, bleef een tijdje, keek alles eens rustig af, maar toen zei ze:

„Och, Mips, ik begrijp niet hoe je zo'n leven volhoudt. Je slooft je gewoon uit. Bij mij in de stad ligt alles voor 't grijpen. Het is een muizenparadijs. Kom mee en overtuig je, want dat leven van je bevalt me niks."

Zo trokken Tips en Mips naar de stad en Tips liet Mips alle heerlijkheden zien en genieten, die in de grote stad te vinden waren. Mips kon haar ogen haast niet geloven en smulde haar buikje vol met allerlei lekkere dingen, waarvan ze te voren nooit had kunnen dromen. Wat een leventje....

Maar opeens kreeg Mips de schrik van haar muizenleven. De deur vloog open en 'n bende stoeiende en joelende kinderen en een paar honden kwamen binnen, en in een handomdraai stond de hele kamer op stelten. Mips zocht een veilig heenkomen onder een kast en bleef er met angstig kloppend hartje zitten, totdat de rust teruggekeerd was en de rumoerige bende vertrok.

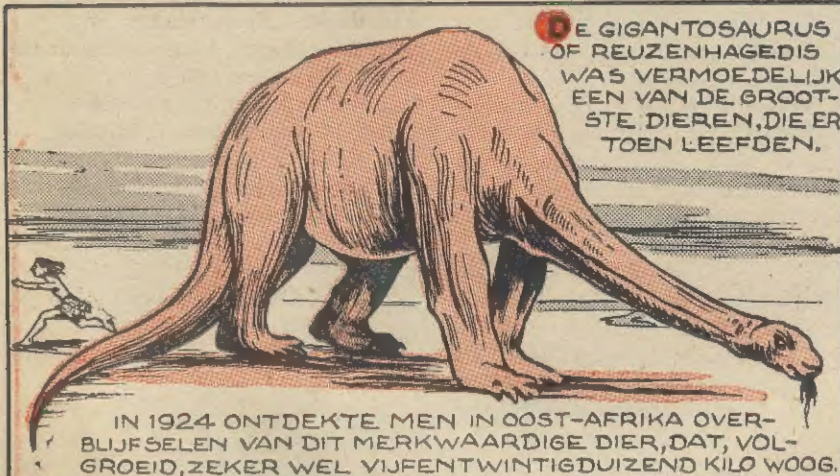
Pootje voor pootje kwam ze weer te voorschijn.

„Tips," zei ze, „ik dank je feestelijk. Ik zit nog te bibberen. Maar ik knaag liever op mijn gemak aan wat droge worteltjes, dan dat ik voortdurend op mijn hoede moet zijn om niet door het een of ander gevaar te worden verrast. Ik ga terug."

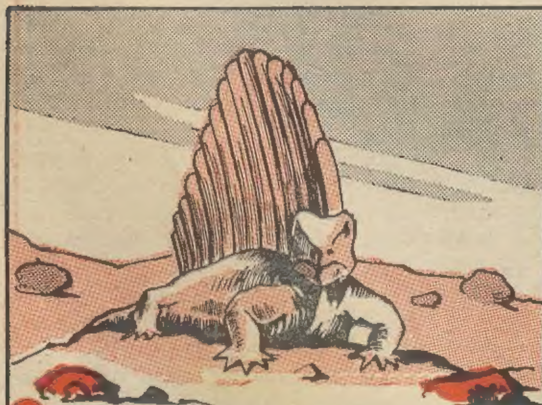
Waarmee Mips ons leerde, dat een eenvoudig rustig leven zijn goede kant heeft en dat de schijnbare voordelen, die luxe en overdaad beloven, maar ál te vaak met angst en onrust gepaard gaan.

IN DE UITGESTREKTE MOERASSEN EN POELEN VAN DE OERWOUDEN WOONDEN IN VOORHISTORISCHE TIJDEN KOUDBLOEDIGE KRUIPDIEREN, DIE EVENGOED IN ALS BUITEN HET WATER KONDEN LEVEN.

DE PTERODACTYLUS OF VLEUGELVINGERIGE, OOK WEL GENAAMD VLIEGENDE HAGEDIS. DEZE VREEMDE VOGEL HAD GEEN VEREN, ALLEEN STERKE, DUNNE VLIEZEN. ZELFS DE PUNT VAN ZIJN STAART EINDIGDE IN EEN WAAIERVORMIG VLIES.

DE NAOSAURUS, OOK EEN SOORT HAGEDIS, DIE EEN VIN IN DE VORM VAN EEN GROOT ZEIL OP ZIJN RUG DROEG. DIE VIN WAS MAAR EEN VINGER DIK EN VAAK ÉÉN METER DERTIG HOOG.

Hoeveel ezels waren er?

Op een dorp in Turkije bestond bij een aantal bevriende boeren de gewoonte, beurtelings al 't graan van hun gezamenlijke oogst naar de molenaar te brengen. Die maalde het dan tot meel en degene, die het graan gebracht had, wachtte geduldig tot al het meel in de zakken was gedaan en hij ze mee naar huis kon nemen. Want het was een verre tocht, die vele uren in beslag nam.

Zo kwam eens de beurt aan een zekere boer, Hoja geheten. Hoja stond bekend als niet al te snugger, maar toch zagen de anderen er geen bezwaar in, hem hun tarwe naar de molen te laten brengen.

Vóór hij wegreed, telde Hoja zorgvuldig al de ezels, waarvoor hij verantwoordelijk was. Negen waren het er. Toen beklom hij een der dieren en wuifde de andere mannen goededag. „Jullie kunnen er van op aan, dat ik goed op alle ezels en op het graan zal passen," riep hij. „Ik breng ze veilig en wel terug."

Toen hij zowat een uurtje gereden had, telde hij voor alle zekerheid de ezels eens, die voor hem uitliepen. „Lieve help!" riep hij verschrikt. „Het zijn er maar acht. Een van de ezels is er vandoor!"

Haastig steeg hij af en begon naar 't vermiste dier te zoeken. Hij zocht de hele weg af en keek links en rechts in het struikgewas, maar er was geen ezel te bekennen. Terugkerend bij de andere dieren, telde hij ze opnieuw. „Negen!" riep hij verheugd uit. „De ezel is zeker vanzelf teruggekomen, terwijl ik hem aan het zoeken was."

Opgelucht stapte Hoja opnieuw op zijn ezel en dreef de andere weer voor zich uit in de richting van de molen.

Toen hij een paar mijl had afgelegd, besloot hij, de ezels nog maar eens te tellen. Zo gedacht, zo gedaan. Maar wat een schrik! Weer telde hij er maar acht! Er was er weer een verdwenen.

Hij steeg van zijn ezel af en ging weer zoeken. Doodmoe en geheel buiten adem kwam hij na geruime tijd terug naar de plek, waar hij de andere ezels had achtergelaten. „Laat ik ze nog maar eens tellen," zei hij bij zichzelf. „Een, twee, drie, vier . . . ." Er waren er weer negen!

Verbijsterd schudde Hoja het hoofd. „Vreemd, daar begrijp ik nu totaal niets van," mompelde hij, terwijl hij het dier, dat hij bereden had, weer besteeg en zijn tocht voortzette. „Maar dit zal me toch geen derde keer overkomen!"

Of toch? bedacht hij even later angstig, en begon — bang voor de uitslag — de dieren die voor hem uitliepen opnieuw te tellen. Er waren er maar acht!

Voor de derde keer steeg Hoja af om naar het vermiste dier te zoeken, maar ook nu moest hij onverrichterzake terugkeren. Hij telde de beesten opnieuw en zag, dat er weer negen ezels waren!

„Die beesten zijn behekst!" riep Hoja uit, terwijl hij naast de ezels stond. „Moge Allah me bijstaan!"

Juist op dat ogenblik kwam er een vreemdeling voorbij. Hij zag Hoja staan en vroeg wat er aan de hand was.

Hoja vertelde hem de hele geschiedenis. „Eerst waren er acht, toen weer negen; toen wéér acht en toen wéér negen. Dat beest, dat telkens verdwijnt en uit zichzelf terugkomt, is vast betoverd. Gelooft u ook niet?"

Maar de vreemdeling gaf niet dadelijk antwoord. Hij lachte alleen maar, luid en onbedaarlijk. „Helemaal geen toverij," kon hij eindelijk proestend uitbrengen. „Er is een heel eenvoudige verklaring voor. In werkelijkheid zijn er altijd *tien* ezels geweest!"

„Werkelijk?" vroeg Hoja op verongelijkte toon. „Ik zie er nu ook maar weer *negen*, maar *tien*, neen, zoveel zijn er beslist nooit geweest."

„Het is heel eenvoudig," verklaarde de vreemdeling. „Telkens als u acht ezels telde, reed u zelf op de negende, maar die rekende u niet mee!"

„Oooo!" zei Hoja. Eindelijk ging hem een licht op. „Er zijn dus al die tijd werkelijk negen ezels geweest, zoals het hoorde. Maar wacht eens, vriend, dan heb jij het toch ook mis gehad. Vertel me eens, je had het daar net over *tien* ezels, waar is die tiende dan wel?"

De vreemdeling tastte tussen de plooien van zijn kleed en haalde een spiegeltje te voorschijn. „Kijk daar maar eens in," zei hij, terwijl hij het Hoja voor zijn gezicht hield.

ANT. WITTE

VIER KONINGS-
KINDEREN

WAT ZEGT MIJN NAAM?

't Liep tegen de verjaardagen van de prinsesjes Margriet — 19 Januari — en Beatrix — 31 Januari — en meester Dierx vond dat een mooie gelegenheid om iets over de namen van onze vier koningskinderen te vertellen.

„Wie van jullie weet, hoe onze vier prinsesjes heten?" vroeg hij.

Alle kinderen staken tegelijk de vinger op. Geen een bleef er achter.

„Nou, als jullie dat allemaal zo goed weten, kunnen jullie misschien ook wel vertellen, op welke dag ze jarig zijn en in welk jaar ze geboren werden."

Maar nu kwam er enige teleurstelling op het gezicht van de scholieren en langzaam gingen de vingertjes weer naar beneden. Dat was toch ook al te gek, wat meester vroeg! Wie wist dat nu allemaal? Alleen Greetje's wijsvinger bleef opgestoken en ze popelde om het te mogen zeggen.

„Wel, Greetje, zeg maar eens op."

En het kwam er uit als een van buiten geleerd lesje: „Beatrix, geboren 31 Januari 1938; Irene, 5 Augustus 1939; Margriet, 19 Januari 1943; Marijke, 18 Februari 1947. Ik heb er een heleboel foto's van in mijn album, meester." Dat laatste hoorde nu eigenlijk niet bij de vraag, maar meester nam het Greetje toch niet kwalijk, dat ze het er aan toevoegde.

„Prachtig, Greetje," zei meester. „De koningin en prins Bernhard hebben voor hun kinderen heel mooie namen uitgezocht. Beatrix betekent: de gelukbrengende. 't Is een vrij ongewone naam, maar in vroeger eeuwen kwam hij veel voor en men maakte er dan bij ons Beatrijs van.

Irene wil zeggen: vrede. Jullie hebt gehoord, dat prinses Irene geboren werd op 5 Augustus 1939. Dat was juist in de dagen, dat de oorlogsdreiging zwaar over Europa hing en met aan het jonge prinsesje de prachtige naam Irene te geven, bedoelden haar koninklijke ouders uitdrukking te geven aan hun hoop, dat de vrede behouden mocht blijven.

Over Margriet, evenals Greetje een afkorting van Margaretha, hebben we het al een keer gehad. Margaretha betekent parel. En de margriet is ook het mooie madeliefje, dat jullie allemaal kent.

Marijke is evenals Marieke, Maaike, Mieke, Mary, Marietje, Mies, Miet, Mietje, Mia en Ria, een andere vorm van Maria. De naam Maria is oorspronkelijk Hebreeuws en luidde Mirjam. Tal van verklaringen, waarvan de meeste wetenschappelijk maar moeilijk te verantwoorden zijn, werden in de loop der jaren van deze naam gegeven. Morgenster, ster boven de zee, verheven, schoon, bemind en bitter — naar het Arabische mirre, een welriekende, bitter smakende harssoort — zijn er enkele van.

Gelukbrengster, vrede, parel, morgenster, me dunkt," dus besloot meester, „dat ze wel heel betekenisvolle namen zijn."

CHRISTIAAN KRABBEKOP

Op 15 December 1746 zagen de Amsterdammers een buitengewone lijkstaatsie, en natuurlijk liep iedereen uit om te kijken. Het was een lijkstaatsie te water, bestaande uit drie steigerschuiten. In de eerste stond de lijkkist, waarnaast zes schuitevoerders zaten met musketten, terwijl 'n grote prinsenvlag achter op de schuit woei. De twee andere schuiten waren volgeladen met mensen uit het schuitevoerdersgilde.

De man, die aldus werd begraven, was niemand anders dan Christiaan Krabbekop, in heel Amsterdam destijds welbekend, ofschoon 'n vijftig jaar later niemand meer wist wie of wat Krabbekop was geweest. Ruim veertig jaar lang woonde hij vrij in een stadsgebouw. Wie hem dat voorrecht gegeven had, wist niemand, maar hij behield het tot aan zijn dood. Hij had in 'n gebouw aan de Kampersteiger een klein kamertje of hokje, waar hij op een strozak sliep, terwijl schuitevoerders en buren hem van kost en van kleren voorzagen.

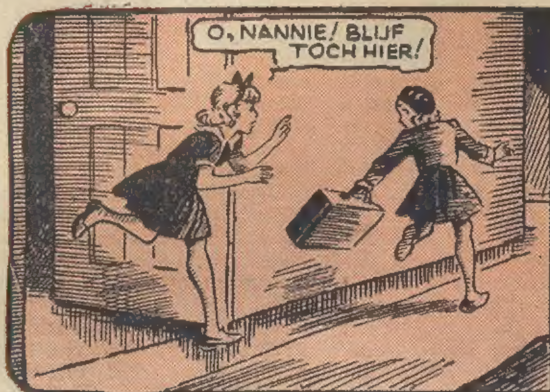
Overigens liep hij voor mal en vermaakte elk met zijn grimassen. Hij had een kaal hoofd en droeg altijd 'n blauwe slaapmuts, maar wanneer hij graag iets wilde hebben, nam hij zijn muts af en krabde zich het hoofd. Vandaar ook zijn naam. Een andere kende men niet. Niemand wist waar hij vandaan kwam. Sommigen beweerden, dat hij uit 'n ver land kwam, maar dat allerlei droevige gebeurtenissen hem zijn verstand hadden doen verliezen, totdat hij, zwervend van de ene plaats naar de andere, ten slotte in Amsterdam was terechtgekomen en rust gevonden had in 't oude „zeeregt".

Christiaan Krabbekop stierf hoogbejaard op 12 December 1746 en de schuitevoerders zorgden er voor, dat hij behoorlijk werd begraven.

VONKJE

1 Toen Nannie met haar koffertje in de hand de slaapzaal afliep, besefte Vonkje, dat het haar ernst was. „Loop toch niet weg, Nannie!" riep ze. „Blijf toch op school! Ik wil heus je vriendinnetje zijn!"

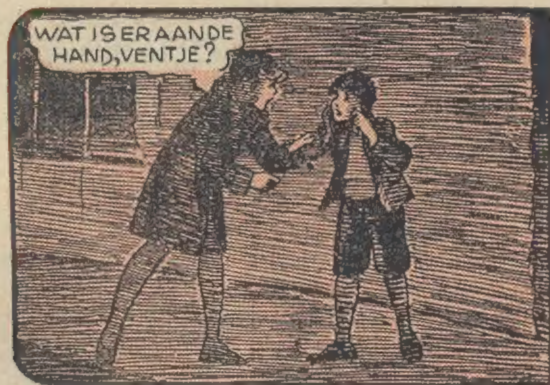
2 Maar Nannie luisterde niet. Ze was er nu eenmaal van overtuigd, dat zij de oorzaak was van de ruzie tussen Vonkje en haar kameraadjes. Maar gelukkig ontmoette ze aan de trap Jantha en Lola en toen was de vrede spoedig gesloten.

3 „'t Was dom van ons om jaloers te zijn," verklaarde Lola. Nannie was zielsblij, dat nu alles weer goed was. „Laten we een verhaaltje gaan lezen!" stelde ze voor. „Best!" antwoordde Vonkje. „Dan ga ik wat chocola kopen!"

4 Vonkje trok haar mantel aan en begaf zich dapper in de winterse kou van de Novemberavond. Een dikke mist hing over de speelplaats, maar ze was niet bang te verdwalen, want het snoepwinkeltje lag vlak bij school aan de weg.

5 Ze had nog maar enkele stappen op de weg gezet, toen ze iemand hoorde schreien. Ze keek speurend rond en zag toen uit de mist een jongetje op haar afkomen. „Waarom huil je, ventje?" vroeg ze. „Kan ik je misschien helpen?"

6 Als antwoord wees het jongetje naar een hoek van de schoolmuur, waar een ineengedoken figuur zat. „Dat is grootmoe," zei de knaap. „Ze is ziek. Zou je willen helpen ze naar huis te brengen?" „Maar natuurlijk!" antwoordde Vonkje.

de vrolijke Vrijbuiter

7 Het vrouwtje scheen zonder hulp niet te kunnen lopen en Vonkje moest haar met al haar kracht steunen. Weldra doemde er een lichtje op uit een paar kleine raampjes. „Daar wonen we!" zei de jongen, die de weg wees. „'t Is vlak bij!"

8 Vonkje was blij, toen ze de oude vrouw in het verwarmde kamertje in een stoel had. „Ziezo," zei ze, „nu zult u zich wel gauw beter voelen. Wilt u een kopje thee?" De vrouw knikte en Vonkje haastte zich naar de kast.

9 Spoedig had Vonkje het water aan de kook. Ze zette een kop en schotel op de tafel en maakte juist aanstalten om de thee in te schenken, toen het huisje door elkaar geschud werd. „Hé! Wat is dat?" vroeg ze verschrikt.

10 Verbluft spoedde ze zich naar het raam en zag door de mist heen een boom voorbijschieten. Toen begreep ze het. „Maar dit is een woonwagen!" riep ze uit. „Juist!" antwoordde de vrouw, terwijl ze haar hoed afzette. „En ik ben Maggie, de zigeunerin!"

11 Onmiddellijk besefte Vonkje, dat alles niet anders was geweest dan een hinderlaag om haar weer in de macht van de zigeunerin te brengen. Ze zag, dat een raam op de bok van de woonwagen uitkwam en wrong zich naar buiten.

12 Enkele ogenblikken later zat ze naast de jongen, die het paard stuurde. Resoluut greep ze naar de teugels en beval de knaap het paard te laten stilhouden. Maar hij lachte haar uit en zette het paard nog eens extra aan.

DE ONTEVREDEN HOND

In de kamer tikt de klok met een nijdig geluid; buiten jaagt de sneeuw door de verlaten straten. „O, wat duurt 'n Zondag lang," zuchten de hond en de kat op het haardkleedje verveeld, en dan gapen ze maar weer eens en wachten op iets ongewoons, dat juist nu zo goed van pas zou komen. De baas leest met veel geritsel de krant en zijn pijp verspreidt een akelige lucht; zo nu en dan wippen zijn pantoffelvoeten opgewonden heen en weer en dan spitst de hond zijn oren. Gaan we uit? vragen zijn ogen vol spanning. Maar de baas blijft rustig zitten en leest onverstoorbaar verder.

„Zo gaat de hele dag naar de maan." Soezend strekt de kat haar slanke lijf en plagerig kietelt ze haar grote vriend onder zijn neus; maar de hond hapt naar haar en nu weet ze dat ze moet oppassen; hij is uit zijn humeur! Hij is ook nooit tevreden; hier is het warm en rustig en ze durft er een snorhaar om te verwedden, dat hij toch jaloers is op de terrier van de overkant, die in dit beestenweertje naar buiten wordt gestuurd en maar moet zien hoe hij eten vindt.

Maar de hond denkt: Heerlijk, als je zo'n leventje hebt als die kleine terrier aan de overkant; hij trekt er lekker op uit, hij beleeft nog eens wat, en rolt en stoeit nu met andere honden in de sneeuw, terwijl ik me hier dood verveel! Hij jankt vol medelijden met zichzelf.

„Zanik niet zo!" bromt de baas vanachter zijn krant. „Denk je soms dat ik nu ga wandelen? Ga maar alleen als je zin hebt!"

Opgewekt springt de hond op en loopt naar de deur. „Wat, wil je nog ook?" Verbaasd fronst de baas zijn wenkbrauwen. „Het is koud, hoor!" waarschuwt hij nog. De kat is wakker geschrokken en fleemt: „Blijf nou, dan gaan we samen leuk spelen!"

Maar de deur gaat open en de hond glipt de straat op. Het valt hem eerlijk gezegd niet mee; de sneeuw is als een dik gordijn, koud en nat en het kost hem grote moeite om overeind te blijven met die stormwind. Met half toegeknepen ogen en kromme poten begint de hond zijn tocht in vrijheid, zonder riem en zonder baas! De kou doet hem rillen en beven; zich warm rennen kan hij helemaal niet, hij heeft al moeite genoeg om vooruit te komen. In de straten gaan de lantaarns aan en de hond ziet zijn schaduw. Gebogen en langzaam verder zwoegend, denkt hij: Dit is nu het leven van de terrier. Waar zou die nu uithangen? Er is geen levend wezen te bekennen.

De sneeuw plakt nu vast op zijn rug en zijn kop, zijn ogen zijn dik en zwaar geworden, zijn staart sleept over de grond en zo loopt hij uren voort. Zijn maag is hol en leeg en hij kijkt scheel van de honger. Waar zijn de andere toch? denkt hij wanhopig. De weg naar huis is hij al lang kwijtgeraakt!

Plotseling hoort hij een droefgeestig gehuil en dadelijk gaat hij er op af. In een portiek, dicht tegen elkaar aan gedrongen, kleumen de honden, die hij gezocht heeft. De terrier, met zijn brutale snoet, kermt nu 't hardst van allemaal en kruipt als een vogeltje ineen. „Hallo, grote gele hond," zegt een bruine keffer, „hoe kom jij hier, je ziet er uit als een sneeuwman!"

„We weten niet meer waar we naar toe moeten," jankt de terrier.

De hond voelt zijn maag knagen van de honger; hij is half bevroren van de kou en zijn poten bloeden van de lange tocht. „Ik zocht jullie om te spelen," kreunt hij zachtjes en onmiddellijk beginnen alle andere te huilen en te janken. „Ik ben ook de weg kwijt," en de andere jammeren mee in het koor, en ook de grote hond doet mee; hij voelt zich wanhopig!

Hoe lang ze daar zo staan, zou ik niet durven zeggen, maar wel een lange tijd, want er staat al 'n blauwe waterige maan aan de hemel, als een barse stem zegt: „Wat is dat toch voor een herrie? Honden? Lieve help! Hoe komen hier zes honden bij elkaar in de portiek?" Het is een agent, die zijn nachtronde doet. „Kom," zegt hij streng, „ik breng jullie naar het politiebureau. Jullie maken de hele buurt wakker! Vooruit! Schiet op!" Hij geeft ze een duwtje met zijn voet en er is er geen een, die nog de moed heeft te grommen; eigenlijk zijn ze erg blij, dat er iemand is komen opdagen, die zich iets van hun lot aantrekt, en achter elkaar trekken ze de portiek uit. Het sneeuwt niet meer, maar de kou is ijzig en het stormt nog flink.

Achteraan loopt de grote hond en naast hem moppert de agent, dat hij om een paar van die dieren, die

door hun baas met dit weer naar buiten zijn gestuurd, de lange weg naar het politiebureau nog eens moet maken! Hij spuwt in de witte sneeuw en zegt een ontzettend lelijk en slecht woord! Alle honden lopen met stijve poten en hangende staarten; het is erg ver naar het grote kantoor, waar de meeste van hen al eens zijn geweest, omdat ze geen halsband om hadden. Eindelijk bereiken ze dan toch de grote poort met tralies, ze lopen achter de agent aan naar binnen, waar het warm en droog is.

„Ach, die hond ken ik!" zegt een andere agent. „Die woont hier in de buurt en die terrier en die gele daar ook."

Hij krijgt het bevel van de brigadier, om de dieren dan maar even naar huis te brengen, en tot hun grote ergernis worden ze met een gerafeld touw aan elkaar gebonden en als drie boeven of straathonden gaan ze weer de straat op.

Om de beurt worden ze aan hun huis afgegeven; de derde hond krijgt klappen en de terrier wordt boos binnengelaten. „Ze kunnen nog geen „dank je" zeggen," moppert de agent, die nu alleen met de grote hond de straat oversteekt. Door de gordijnen komt het licht van de bureaulamp van de baas. Zou ik nu ook klappen krijgen? denkt de hond angstig. De agent heeft aangebeld en de hond kruipt ineen als de deur opengaat en de baas te voorschijn komt. Hij heeft zijn pantoffels nog aan en zijn pijp in een hoek van zijn mond; zijn haren zitten erg wild en de hond weet nu, dat de baas ergens over heeft nagedacht.

„Nee maar, daar is de vluchteling!" zegt hij, de pijp uit zijn mond nemend. „Kom er in, agent! Wat ziet het beest er uit!" Ze gaan de kamer in en de kat springt op en gaat onmiddellijk naar de hond toe; ze spint van blijdschap, dat hij er weer is. Dan krijgt de agent een dikke sigaar en de hond een volle etensbak.

Langzamerhand ontdooit hij een beetje en als de agent weggaat en de baas weer terug is in de kamer, loopt hij heen en weer en likt om de beurt diens handen en de neus van de poes.

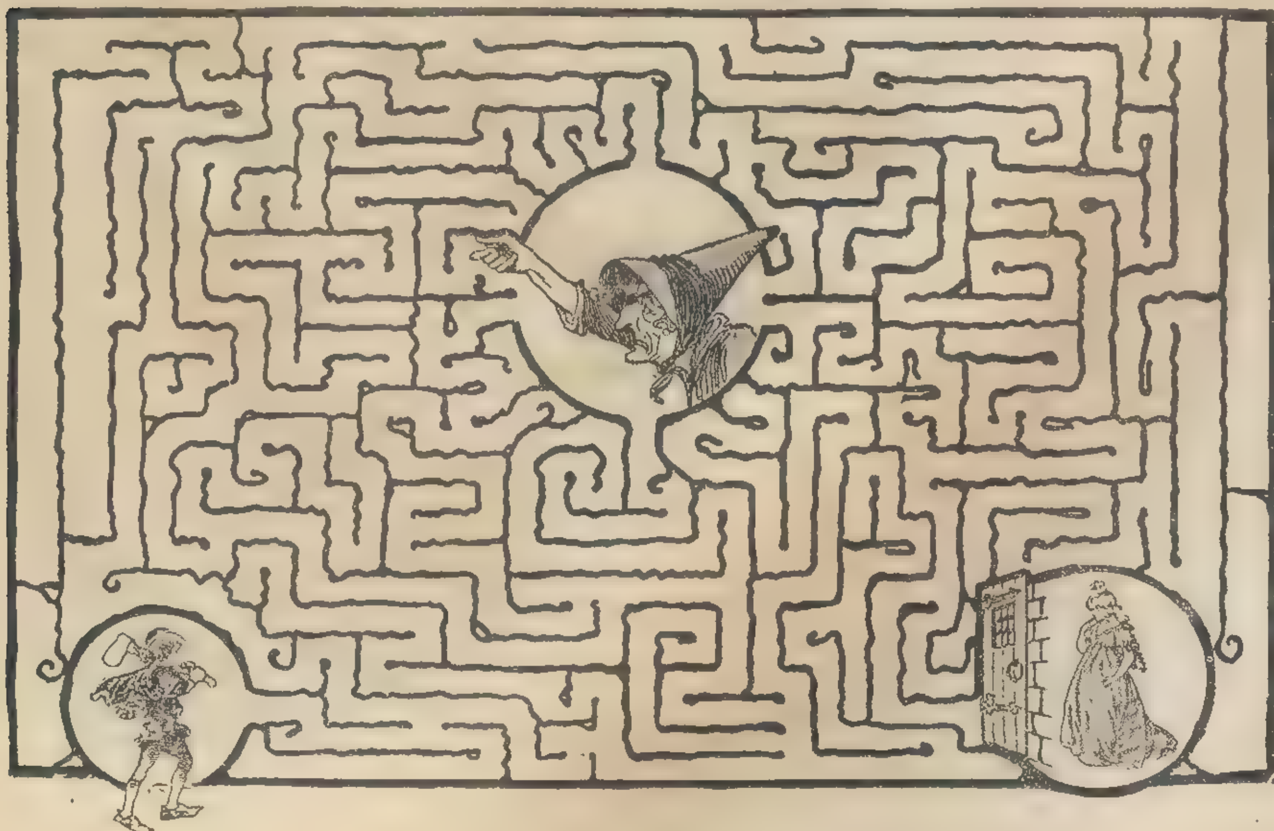
„Ik ben zo blij, dat ik weer bij jullie ben," wil hij zeggen.

WAT WORDT ER GESPEELD?

HEKS OF PRINS

Dit is een spelletje voor twee personen. Elk der spelers wapent zich met een staf in de vorm van een afgebrande lucifer, tandenstoker of ander soortgelijk staafje. Wie voor heks speelt begint in de cirkel in het midden. De prins begint in de cirkel onderaan. Beide spelers beginnen tegelijk en nu ontwikkelt zich een spannende wedloop, waarbij de prins moet trachten met behulp van zijn staf tot de gevangenis van de prinses door te dringen om haar te bevrijden, terwijl de heks van haar kant haar best moet doen om hem in te halen en gevangen te nemen.

Het is een interessante wedstrijd, waarin diegene der beide spelers winnaar zal blijken te worden, die de kunst verstaat het vlugst de weg in de doolhof te vinden.

De kleine knutselaar

ARTIS-SPEL

Om dit Artis-spel behoorlijk te kunnen spelen, verdient het aanbeveling het grondplan met de 6 cirkels over te tekenen op een stevig stuk wit karton. Men kan daarbij de buitenste cirkel trekken met een middellijn van 30 cm en de overige cirkels naar verhouding intekenen.

De speelvelden liggen tussen die cirkels. De buitenste cirkel wordt ingedeeld in 32 veldjes. De rest deel je dan in volgens het grondplan. Sommige vakken zijn dik omrand door een lijn, die de muren van de dierentuin voorstelt. Bij het zetten mag men

NEUS-HOORN
KAN-GOEROE
STRUIS VOGEL
GIRAFFE
OLIFANT
KAMEEL
WOLF
LEEUW
BEER
AAP
TIJGER
PINGUÏN
IJSBEER
WISENT
MARABOE
KROKODIL
ZEBRA

alleen over de dunne lijnen gaan, dus door de openingen *tussen* de kooien. De kooien zelf zijn als witte vakken (al of niet bezet) ingetekend. Op de tekening maakt men die vakken liefst felrood, doorgangen en velden maakt men geel en de velden die dik omrand zijn, maakt men groen.

Er zijn 17 dieren en 21 kooien, zodat er 4 kooien onbezet zijn. Dieren en oppassers worden uit triplex gezaagd en op een triplex voetje gezet, zodat ze rechtop kunnen staan. De figuurtjes alle leuk kleuren. De voetjes niet te groot nemen; ze moeten passen in de vakjes van de cirkels.

Nu de spelregels:

1. Aantal deelnemers onbeperkt.
2. Elke deelnemer krijgt een oppasser als speelfiguur.
3. De dierentuin heeft twee ingangen. De spelers zetten bij het begin van het spel hun oppassers bij een van die twee ingangen.
4. Men verdeelt de dieren in de kooien, maar zo, dat geen enkel dier in de juiste kooi staat.
5. Men werpt met één dobbelsteen. Men schuift evenveel vakjes op als men ogen werpt. Dit in elke gewenste richting.
6. Op een en hetzelfde veld mogen nooit twee dieren of twee oppassers staan.
7. Men is niet verplicht te zetten, maar dan dient men zijn beurt voorbij te laten gaan. Uitgooien mag evenmin, dus wie niet kan of wil zetten, moet wachten tot de volgende beurt.
8. De bedoeling van het spel is de dieren door de oppassers in de juiste kooi te laten brengen. Als men daarmee klaar is, is het spel ten einde.
9. Er zijn wilde en tamme dieren. Wild zijn: leeuw, tijger, beer, ijsbeer, wolf, neushoorn, krokodil en wisent. De overige zijn tam. Wie een tam dier in de juiste kooi brengt, boekt een punt, voor een wild dier boekt men 2 punten.
10. Een oppasser kan alleen met een juiste worp in een kooi binnenkomen. Staat hij bijvoorbeeld juist voor de kooi, dan moet hij dus precies 1 gooien.
11. Bij de volgende worp kan hij dan met het dier de kooi verlaten.
12. Is de kooi, waarin de oppasser het meegebrachte dier wil brengen, bezet, dan kan hij toch in de kooi komen met zijn dier, mits beide dieren tam zijn. In dat geval verlaat hij de kooi bij de volgende worp en neemt het andere tamme dier mee. Anders kan hij geen punt noteren.
13. Is een van beide dieren wild of zijn beide wild, dan mogen ze niet samenkomen in een en dezelfde kooi.
14. In een en dezelfde kooi mogen twee dieren nooit zonder oppasser zijn, ook geen tamme dieren. Ook kan een oppasser nooit op stap gaan met twee dieren tegelijk.
15. Wil een oppasser een wild dier in een kooi brengen, die al bezet is door een tam dier, of omgekeerd een tam dier in een kooi brengen die bezet is door een wild dier, dan moet hij dus eerst het dier er uit halen en naar een lege kooi brengen. Eerst dan kan hij het dier, dat in de kooi thuishoort, ook daarin brengen.
16. Wie de meeste punten heeft genoteerd, wint het spel.

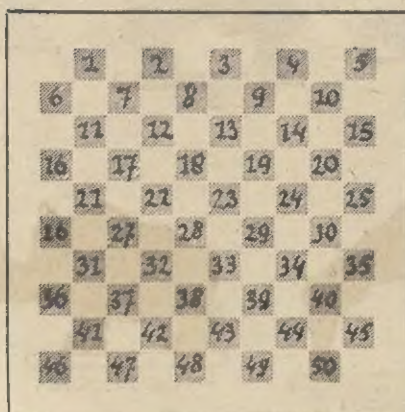
Wij leren DAMMEN...

Wat zeg je, kun je al dammen? En jij ook en jij? Dat is prachtig, maar er zijn ook een heleboel kinderen, die het niet kunnen en die toch ook graag met ons meedoen. Daarom gaan we eerst een gemakkelijk spelletje leren. Om vast te wennen.

Dat spel heet „wolf en schaap" en het is erg spannend! Let maar eens op, we gaan beginnen.

Neem je dambord en leg het zó neer, dat je *links onderaan in de hoek een donkere ruit krijgt.* Er staan vijftig van die donkere ruiten op het dambord. Al die donkere ruiten ga je nu nummeren van 1 tot en met 50 en dan moet je dambord er precies zo uitzien als het getekende dambord, dat je op deze bladzijde ziet staan.

Je speelt het spel met z'n tweeën. Vraag dus aan je broertje of je zusje of anders aan je moeder of ze tegenover je wil gaan zitten. Je geeft haar dan een zwarte damsteen en die moet ze op ruit nummer 3 zetten. Die zwarte damsteen stelt de wolf voor; had je dat al begrepen?

Zelf neem je vijf witte stenen en die zet je op de donkere ruiten van jouw onderste rij. Die witte stenen zijn de schapen en jij bent hun aanvoerder. Die aanvoerder hebben ze heus wel nodig, want het is de boze wolf er om te doen dwars door de rij schapen heen te breken en dan zijn die arme schapen verloren.

Nu moet je onthouden, dat de *schapen altijd de eerste zet* doen. Ze mogen alleen op de genummerde ruiten komen en ze moeten altijd vooruitgaan, één ruit tegelijk naar de wolf toe. *Achteruitgaan is streng verboden!* Je mag zelf kiezen welk schaap er begint. Welk, zeg je? Schaap 46? Vooruit dan maar. Het springt vrolijk naar 41, want het weet nog helemaal niet, dat de wolf al op de loer ligt.

Nu doet de wolf een stapje vooruit, ook alleen maar op de genummerde ruiten. Hij kan dus naar 8 of naar 9, zeg je? Goed. Een tweede schaap gaat nu op stap. Daarvoor nemen we maar schaap 47 en dit gaat naar 42. De wolf gaat nu weer vooruit van 8 naar 13. Dan zijn de schapen weer aan de beurt; je kunt kiezen welk schaap je een stapje verder wilt zetten, want je mag net zo goed schaap 48, 49 of 50 verzetten als een van de beide eerste schapen, maar je moet goed begrijpen, dat de schapen veel sterker zijn als ze steeds *op een rijtje aanrukken* en dicht naast elkaar blijven. Want als de wolf een schaap tegenkomt, dat helemaal op z'n eentje op avontuur uit is, dan is het al heel gemakkelijk voor hem om netjes om dat schaap heen te lopen en zo door de rij te breken.

De wolf kan niet meer voor- of achteruit: de schapen hebben gewonnen.

De wolf is door de rij schapen heengebroken en heeft gewonnen.

Als de schapen steeds vooruitgaan en de wolf loopt steeds naar de schapen toe, dan begrijp je natuurlijk, dat zij elkaar ergens gaan ontmoeten en dat de wolf niet verder kan. Maar .... hij mag weer achteruitgaan en dat is ook eerlijk, want hij is maar alleen en de schapen zijn met zijn vijven. Hij moet echter steeds op de genummerde ruiten blijven. Als je nu goed speelt, kunnen je schapen de wolf weer helemaal terugjagen, maar voorzichtig zijn, hoor, want die booswicht heeft aan een heel klein gaatje al voldoende om er doorheen te sluipen!

Het spel is afgelopen als de wolf niet meer voor- of achteruit kan, dan hebben de schapen gewonnen. Als de wolf door de rij schapen is heengebroken, dan heeft hij gewonnen.

Een volgend keertje vertel ik jullie er meer van. Speel intussen maar prettig en doe je best om de wolf tegen te houden!

MIDAS' MALLE MORRELKUREN

Zeg, meisjes en jongens,
jullie vrolijke schaar,
Ik ben maar een hond
uit een speelgoedbazaar;
Maar.... denk niet „te min"
van hetgeen ik presteer,
Want soms kan een mens
bij een hond in de leer;
Mijn baas noemt me: Midas;
'k kreeg die naam in mijn wieg,
Of denk je misschien
dat ik jullie bedrieg?
Geen sprake van, hoor,
'k ben een wonderbaar dier
En jullie beleven
aan mij vast plezier.

Ik heb zo mijn dagen
dat ik me verveel;
Dan denk ik: kom, Midas,
zet open je keel;
Dan blaf ik gewoonweg
de boel bij mekaar
En spring over tafels
en stoelen.... zo maar.
Moet je horen: eens zat ik
heel stil bij een boek
Maar toen wipt' ik pardoes,
in een andere hoek.
Net kwam er mijn baas....
en hij staarde mij aan
Alsof hij de wereld
te gronde zag gaan....

(Wordt vervolgd)

Een bladzij PUZZLES

WIE IS TOETOE'S SPEELKAMERAAD?

Je kunt zien aan de glunderende snuit van Toetoe, de aap, dat hij zich best amuseert. Natuurlijk is hij niet aan het spelen in zijn eentje, maar met... ja, met wie of wat?

Neem een potlood, begin bij cijfer 1, ga vandaar naar 2 en 3 en zo verder. Als je bij cijfer 44 bent gekomen, zul je wel zien wie Toetoe's speelmakkertje is.

KAMEELPUZZLE

Horizontaal:

1 Bergplaats in een meubelstuk
3 Insect dat ons honing levert
5 Schadelijk knaagdier
7 Groente die rauw wordt gegeten
10 Rund dat soms als trekdier wordt gebruikt
11 Verbindingsstuk tussen twee wielen
12 Oude lengtemaat
13 Daarmee duidt men zichzelf aan
15 Oude benaming voor de muzieknoot do
16 Soort slede

Verticaal:

2 Als 16 horizontaal
4 Vaste vorm van water
6 Speelgoed
8 Plakmiddel
9 Wat overblijft na verbranding
12 Peulvrucht
14 Schildvleugelig insect

OPLOSSINGEN van de puzzles uit ons vorig nummer

Spreekwoordenrebus:

HOE MINDER KENNIS, HOE HAASTIGER VONNIS

Als men van een zaak maar heel weinig afweet, staat men gauw met een oordeel gereed. Maar hoe dieper men er in doordringt en hoe meer men ze van alle kanten bekijkt, des te meer zal men ook tot de bevinding komen, dat het niet gemakkelijk is er een juist en rechtvaardig oordeel over te vellen. Kinderen weten veel minder dan hun ouders en menen dan ook dikwijls lichtvaardig, dat dezen hun zonder reden iets verbieden, terwijl ze er misschien juist zeer goede redenen voor hebben.

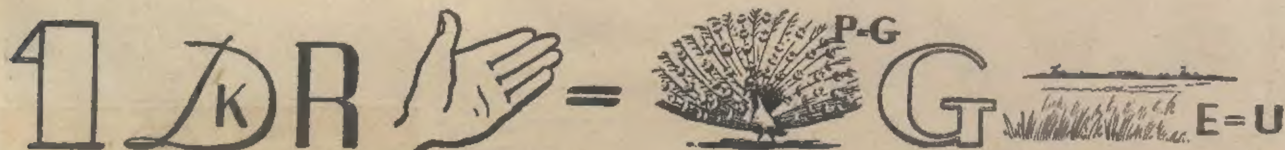
Janus rekent best:

$1 + 2 = 3$ $2 \times 2 = 4$
$2 + 2 = 4$ $2 \times 3 = 6$
$2 + 3 = 5$ $3 \times 3 = 9$
$3 + 3 = 6$ $4 \times 4 = 16$
$4 + 5 = 9$ $5 \times 5 = 25$
$16 + 9 = 25$

Aardrijkskundepuzzle:

1. LEKKERKERK
2. BREUKELEN
3. MAASDAM
4. LEIMUIDEN
5. DINTELOORD
6. HINDELOOPEN

SPREEKWOORDENREBUS

PIER PANIEK en
HET ZUSJE VAN SJORS, SUZIE REBEL.

